

UPRZYW. WIADOM.

Z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Portugallii.

z Rzymu d. 24. Nov. Przeględo tygodnia Ociec S. pierwszą Mszą S. w Kwirynale celebrował, po której IMé P. *Mezzabarba* do partykularney przypuszczone audyencyi. Zawczoray 4 Kánonikow. z Kościoła Katedrálnego Florenckiego Imieniem całej Kápituly oddali Oycu S. respektem odebrania w Posessyą Stolicy Apostolskiej kongratulacye, po obiedzie zaś Kárdynał *Porcia* zupełną *Beatissimo*, względem Kongregacyi kryminalney, uczynił relacyą. Wczoray IchMé *Radetti* y *Guadagni* Biskupami, pierwszy *de Bergane* a drugi *d' Arezzo* deklárowani. IMé X. Arcybiskup *Mandilo Orsini* od Bráta s.p. Benedykta XIII. Wnuk, dziś albo jutro do Arcy-Biskupstwa swego *de Capoue* po nálezytey z podanych, od Obywátelow tamecznych przeciwko sobie Kwerelow, justyfikacyi, wyiechdzą. Kárdynał *Coscia* respekté Interessu swego częste Kárdynałowi *Cinsuego* oddać wizyty. NB Tránsakcyą odbierania w posessyą Stolicy Apostolskiej dla szczupłości mieysca do Polskich Gázet *sub* § Wárszawy włożeno.

z *Lisbany* d. 26. Ośl. Przeględo czwartku Krol IMé w asystencyi Xiążęcia *de Brezil*, Infanta *Don Antoine* y całego dworu do Zámku *Masre* nazwanego wyiechął, dokąd także Krolowá IcyMé z Xiężniczka *de Brezil* y Infantką *Dona Pedro* drugiego dnia *subsecuta*. W niedzielę zaś, z okazyi ánniwersarzá urodzenia Krolá IMéi 41. lát mążcego, Krolestwo IchMé od wszystkich Ministrów, tam przytomnych odebrali Kongratulacye, po których się solenne, względem Konsekracyi Kościoła, dla Zakonnikow S. Fránciszka tam wystawionego, odprawiły ceremonie. Tegoż momentu żátesná przyszła wiadomośc, że Miásto násze *Macco*, w Krolestwie Chyńskim w Azyi leżące, przez trzęsienie ziemi bárdzo zruynowane.

z Hiszpanii.

z *Sewilji* d. 20. Nov. Wczoray iáko w dzień Imięnin Krolowy IcyMci, Márkwis *Patinbo* z wielką magnificencyą odprawił Festyn, na którym wszystkich *Grandes* y Ministrów tak nászych iáko

y cudzoziemskich przy strzelaniu z armat y rzeżystych Illuminacyach *laurissimé* częstował. Ze zaś Krol IMć dwie Lektyki zprowadzić y so. Háyduk z Mádrytu tu przybywać kazał, więc *infer-tur*, że Dwor o iakiey podróży zamy-sła. Závcaoray stąnęło tu kilku domo-wych IMć P. Gráffa de Robtenberg Po-ssá Francuzkiego, którzy, wysmienity Páłac nájąwszy, wszelkie dla przyięcia Pryncypała swego czynią *preparatoria*. W tym tygodniu hárc Báwołów zározka-zem Krolewskim odprawił się z wielkim całego Dworu y wszystkich tu bę-dących IchMćiów ukontentowaniem, ná którym Rycerstwo, áby jeden przed drugim przodkował, różnych záżywali rytzytunkow. Ten ákt publiczny co rok w Mádrycie ná S. Ian z wielkimi obchodzą ceremoniámi ná Plácu Mayer nazwanym, który się podług wspania-łości y wielkości, Plácowi Krolewskiemu w Páryżu, *Place Royale* nazwanemu, równia. Ná tym miejscu wszyscy Ká-mienice, loziami czyli komórkami ob-toczone, áby się każdy temuż Hárcowaniu mógł przypátrzyć, pod iedną formą wybudowane: miejsce zaś cáte wielkimi Krátami obtoczone, gdzie się Krol IMć między spektátorámi zawsze w swoicy znáydzie reiterádie. Bestye ze w puszczy *Andaluzyi*, gdzie się cho-wią, tym sposobem łapané bywáią. Ná-wyprowadzenie onych z puszczy, kro-wy, już ná to wyuczone, tam zápro-wádzá, które Báwoły zá sobá áz do drogi, Pálisadami obtoczoney y do Mádrytu prowadzácy, wábiá, á tym czajem z ty-łu zástapia, áby się nazad wrócić nie-mogły. Z tych mocniejszyh do Hárcu wybieráią y w dzień teyże potyczki dopiero ie ná przerzeczony miejsce w prowadzáią. Tam dopiero Krol do swoicy Lozi á Ministrowie postrojni y *Grandes-ses* Hiszpáncy do náznaczonych

sobie wchodzą. Kiedy rezonancyą Trą-bow uffyszą, *comparent* oraz y ci, kto-rzy się z niemi potykáć máią, iedni konno, á to Szláchtá, dradzy pieto, innicy kondycyi ludzic. Szpády záden z nich *evaginare* nie powinien, chybá by mu Báwoł dżidę czyli kopią wy-rwał albo mu zpádł kápelsz albo iego czyli konia ránił. Inni Káwalcrowie ná Plácu będący, sekundowác nie powin-ni, chybáby był który wcale ubity, albo też znácznie ránióny, dopiero in-szy ná miejsce iego *succedere* może. Kiedy zaś który iest ná śmierć ubity ál-bo ránióny, to go przy odgłosie Trą-bów z kolá wynoszą. *Interes* igrysko to poty *continuat*, áz sam Krol rze-cze, dosyć. Piechotni strzáłami prze-ćiwko tymże Bestyom pápiereu upstrzo-nym *agunt*, á kiedy już 3. albo 8. strzáł má w sobie, dopiero pápiez zápaláią, przez co *ferocitas* onych nie máło *auge-tur*, że z rykiem wielkim tym bárdziej szálcia.

z Francyi.

z Marly d. 1. Dec. W przesłá Nic-dziele po obiedzie Krolówá IcyMć ztąd do Wersalu wyiccháła á odpráwiwszy dewocyá w Káplicy Zámkowej ná Niesz-porze, do Páłacu się udála, gdzie iá cáła Prześwierná Fámilia przywitála. Zábáwiwszy tam kilka godzin, wieczo-rem przy zápalonych Pochodniach ná-zád tu szczęśliwie powróciła. Drugie-go dnia Krolestwo IchMć polowaniem ieleni y różnego zwierzá w poblížszey kniei *de St Germain* dywertowáli się. Náznaczone także trzy dni w tydzień, w które Xiążęta y Ministrowie zicchá-wszy się, przy rezonancyi Muzyki, różne-mi się bawia dywertyméntámi, iedná-kże przytym wszystkim Krol IMć o Inte-ressach Páństw swoich nie zápominá, iákoż wczoráj dlugá z Kárdynálem *de Fleury*,

respektem ostatniemu od Markwisa de Castellar Połła Hiszpańskiego dany pro-
pozycyi, miał Konferencyą, po której
zaráz do Wiedniá wyprawiono kurjera.
IMć P. Dodard pierwszy Medyk Kro-
lewski po krotkiej chorobie zázczoráy
decessit, ná którego miejsce wielu Ich-
Mćiów iáko to *Chirac, Molin, Helve-
tius, Sylva* y inni zyczą *succedere*, ile
kiedy roczne intráty tey funkcyi ná 60.
Tysięcy *liwrow* wynoszą. Ostat-
nie listy z Konstantynopolu *referunt*,
że IMć P. Gráf de Bonueval od Suł-
tána terażniejszego Bászą trzech ogo-
now konńskich denominowany, tego ie-
dnák konfirmácii czekać potrzebá.

* *Wersalu d. 3. Dec.* Krolestwo Ich-
Mć wczoráy wieczorem z *Marly* tu
szczęśliwie powróciwszy, dnia dzisiej-
szego więtą z okázyi Krolá Duńskiego
żałobę złożyli. IMć P. de *Ste Croix* ie-
den z Połłow Hiszpańskich, po odebrá-
necy z szwójczyńnemi cętemoniámi u Kro-
lá IMći áudycency *valedictionis*, zaráz
złąd do Dworu swego odiecháł. IMć
P. *Chirac* 70. lát máiący ná miejsce
zszłego Medyká Krolewskiego z tak
wielu kompetytorów obrány, á wdowie
przeszłego peniá 6. tys. *liwrow* názná-
czono.

z Anglii.

* *Londynu d. 5. Dec.* Zázczoráy stá-
nął tu z Gibráltaru od Gubernátora tá-
mecnego kurjer z tą reláciią, że Krol
IMć Hiszpański, IMći P. *Verboom* Ge-
nerálnego Architekta z 6. innemi tam
wyśłá, áby ná brzegu pod Fortecą,
Bászullę z wielu Száńcami wystáwł,
przez coby wyjście Okrętów Angielskich
mogło *impediri*. Zátym dziś wielkie,
w przytomności Krolá IMći było *Consi-
lium*: coby ná nim *conclusum*, ieszcze
non constat, iednákże powiádaia że nász
Gárnizon w Gibráltarze będący, robq-

cie tey przeszkádzáć będzie, ile kiedy to
ieśt przeciwko zúszłému Tráktátowi.
IMć P. Gráf de *Chesterfield* Pośel nász
w *Hadze* będący, także umyślnego przy-
śláł, po którego przybyciu zaráz wy-
szedł Krolewski Ordynáns, áby Gállio-
ty *Guillanne* y *Marie* názwane nie od-
włócznie do *Brille* dlá przyprowadzenia
pomienionego Gráfá wysłane były. Ze
zás z Páryża zázšla wiadomość, że Krol
IMć ná instáncyi Połlá nászego wzglę-
dem demoliwánia fortyfikácii około
Dunquerque wystáwionej, *tandem* się
rezolwował, Kommissarzám tam wysłáć,
áby to *ad effectum* przywiodł; więc z ná-
szej strony także IMći P. Pułkowni-
ká *Lascelles* iáko Kommissarzám do *Dun-
querque* *ad invigilandum* temuż interes-
sowi wysłáno. Tá Fortecá *Dunquerque*
leży przy Morzu w Hrábstwie *Flandren*
w *Niderlándzie*, którą Angelczykowic
pod czas wojny, Roku 1658. miáncy
przez szturm odebrali y sobie podbili,
Roku záz 1662. onę zá wielką pienię-
dzy kwotę Fráncuzom ustąpili, co ie-
dnák Angelczykom zázczne przyniosło
szkody, ile kiedy ná ow czas pomienio-
ná Fortecá Port miáła bezpieczny y
wygodny, do którego się niezliczone
zbiegály Okręty. Więć Angelczyko-
wie przy Tráktacie *Utrechskim* w Ro-
ku 1713. uczynionym, duzo oto *instábani*,
áby fortyfikácii wráz y Port przy *Dun-
querque* zruynowane były, co się też
stáło. Lecz Fráncużi po tey demoliá-
ciji nową fortyfikacią wystáwili, y no-
wy Kánał nie dáleko *Mardyk* do perfek-
ciji przywiedli, tak dálece, iż Okręty
przez niego do Morzá wynieść mogły;
złąd przy ostatnim Tráktacie ná to *con-
ventum*, áby wszystko *de novo* demoli-
liwáno.

z Dánii.

* *Kopenhagi d. 2. Dec.* Krol IMć w
wczor-

czerstwym zostając zdrowiu, *tak in civilibus* iako *in militaribus* pracuic, aby interesa Państw swoich iako nąprzedzey w lepszey widział porze, iakoż wczoray sam wzystkie rewidował *Collegia*, złożywszy z urzędu Ministrow, dependencyą od Famiłi Krolowy ley. Mći wdowy mających. Pána *Deichmana*, przedtym Biskupá *Christianii* reprezentującego, do *Acharonta*, przy konfiskácii fortuny y substancyi iego, wygnáno, co też wespół Bráci, w Nowergij będących, potkalo. Przeszłego piatku wielki tu wichur przez kilká dni trwający, powstał, który wszędzie niezliczone poczyniwszy szkody, w Portach nasyżych kilká Galliotow zatopił. Okręgi także Xiążę Fryderyk nazywany, pod czas tey nawałności urwał się y różne Fregaty rozbił, samego zaś ledwo kilká set Máytkow, aby nie poszedł na morze, utrzymało.

z Sweczyi.

z *Sztokholmu* d. 28. *Nov.* Zawczoray przybiegl tu z *Hessen-Cassell* od Xiążęcia *Wilhelma* Rodzonego Krolá IMci, a Gubernatora y Sztáhdudrá tam będącego, kuryer, *referendo*, iż wzystkie Regimenty w zoldzie Francuzkim y Angielskim będące, codziennie się ruszyć y za rozkazem másierować pogotowiu stoja. Rożni także IchMć z Regencyi *Hessenkasselskiej* za Ordynánsem Krolewskim tu stánawszy, Krolowi IMci w interessach Państw dziedzicznych na przyszlým Seymie asystować będą. Wczoray tu kilká Kommissarow do áresztu przyprowadzono, ktorzy nad zwyczaj podatkami chłopstwo obciążali y niesluzne pobory od nich wybierali, więc na nich sentencyą wkrótce ferowaná będzie.

z Moskwy

z *Stolicy* d. 30. *Nov.* Przy terażnieyzych konjunkturách Cárová ley. Mć co,

dzienne z Possem Cesarzkim miewá konferencye, aby przyszlę *praverire* mogła rupturze, iakoż dla tego nie tylko powrotny wysłszedł Ordynáns, aby się Regimenty okolo granic dobrze lokowały, ale też wielką moc ármaty y Amunicyi tudzież 300. Artilleryi dla ubezpieczenia Fortec pod czas ostatniey wojny Perskiej dobytych, wysłáno. Ostatnie listy z Konstantynopolu donoszą, że terażnieyszy Sultan W. Interes z Szách *Tamassem* spokojnie zakończyć zechce; zátym, mu kondycye, do kombinácii sluzące posłat, aby ieżliby ie ákceptował, z obu stron podpisane y hármónia dáwna między nimi przywróconá bylá, ieżeliby zaś wojnę áffektował, tedyby *in instanti* do Bászow w *Morawie*, *Dalmacyi* y *Albanii* będących, wysłac chciał Ordynáns, aby kilká kroć Tys: Woyská na przyszlą wojnę przeciwko niemu wysławili: sam też z znacznym Woyskiem do Gránicy wybierac się zechce.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 17. *Dec.* IMć P. Gráff *de Tarouca* Posel Krolá IMci Portugalskiego, odebráwszy wczoray od Pryncypáta swego umyslnego, zaraz do partykularney u Cesarzá IMci przypuszczony był Audyencyi, po ktorey dlugą z Xiążęciem *Eugeniuszem* miał konferencyą, a to respektem interestu *Don Carlos* do Włoch, ktorą pretensyą Portugalski y Sardyński Krolowie iako *Mediateres* do kombinacji przyprowadzić *enire* stárają się. Ze zaś wzystcy kuryerowie, z Páryża tu przybywaiący na to *colimant*, aby Cesarz IMć od czworákicy *Alliáncyi* odstąpił y *Don Carlos* do posessyi Xięstwa *Toskańskiego* podług Tráktátu *Sewilijskiego* przypuścić, więc nádziei niemácz, aby się ten Interes *amicabiliter* uspokoił.

